

()

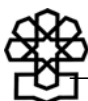
:
--:

۱۶۰ :

۶۵۷۸ :

۱.....	مقدمه
۱.....	۱. معافیت‌های مالیاتی
۴.....	۲. ضرورت توسعه نظام اطلاعات مالیاتی
۴.....	۲. مالیات در بودجه ۱۳۸۲
۵.....	پیش‌بینی مالیات‌های مستقیم
۱۳.....	پیش‌بینی مالیات‌های غیرمستقیم
۱۹.....	جمع‌بندی

کمیته نظارتی نظام مالیاتی در راستای نظارت بر کلیه ابعاد نظام مالیاتی، مشکلات و ویژگی‌های کارکردی این نظام را طی ۸ جلسه (۱۶ ساعت) با شرکت نمایندگان مرکز پژوهش‌ها و دولت مورد بحث و بررسی قرار داد. موضوع درآمدهای مالیاتی و اهمیت میزان وصول درآمد در سال ۱۳۸۲ و پیش‌بینی‌های مربوط به منظور درج در بودجه سال ۱۳۸۲ به عنوان نخستین محور نظارت و بررسی در دستور کار کمیته مذکور قرار گرفت. در این خصوص به علت لزوم دستیابی به راهکارهای بهبود درآمدهای مالیاتی برای تأمین منابع لازم در بودجه و دستیابی به نسبت معقولی از درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی و نیز نسبت مطلوبی از درآمدهای مالیاتی به هزینه‌های بودجه (نسبت پوشش هزینه‌ها)، عوامل مؤثر و محدودکننده درآمدهای مالیاتی به طور مختص مطرح گردید. اگرچه عوامل محدودکننده درآمدهای مالیاتی یا به تعبیری عوامل مؤثر بر میزان درآمد مالیاتی دولت متعدد و متنوع بوده و در جای خود مستلزم بررسی و کارشناسی هستند، دو موضوع (۱) معافیت‌های مالیاتی و (۲) ضرورت توسعه نظام اطلاعات مالیاتی به عنوان دو عامل مؤثر بر بهبود درآمدهای مالیاتی مورد بررسی قرار گرفتند. ماحصل نشست‌های مذکور در این گزارش ارائه می‌گردد.

معافیت‌های مالیاتی موجود در قانون مالیات‌های مستقیم و به ویژه معافیت‌های مالیاتی مندرج در قانون برنامه سوم توسعه از جمله عوامل مؤثر بر مالیات وصولی هستند. درخصوص معافیت‌های مالیاتی قانون برنامه سوم ضمن طرح آن در جلسات کمیته نظارتی، موضوع تأثیر منفی معافیت‌های مالیاتی قانون برنامه سوم بر درآمدهای مالیاتی مورد تأکید قرار گرفت. برخی از انواع معافیت‌های مالیاتی مندرج

در قانون برنامه سوم که ضرورت بررسی مجدد و احیاناً بازنگری مجدد آن‌ها مورد تأکید کمیته قرار گرفت به شرح زیر هستند:

۱	معافیت مالیاتی نقل و انتقال سهام شرکت‌های دولتی برای ادغام، انحلال یا تجدید سازمان	بند هـ ماده ۴
۲	معافیت مالیاتی فروش سهام شرکت‌های دولتی (سهام دولتی) از مالیات نقل و انتقال	ماده ۲۶
۳	تخفیف مالیات بر کارفرما به میزان مالیات حقوق کارکنان جدیدالاستخدام	ماده ۴۹
۴	معافیت مالیاتی تجدید ارزیابی دارایی شرکت‌های دولتی که صددرصد سهام آن‌ها به دولت است	ماده ۶۲
۵	محسوب کردن هزینه‌های سرمایه‌گذاری زیربنایی شرکت‌های دولتی و غیردولتی به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی	ماده ۶۴
۶	معافیت مالیاتی وجوه سرمایه‌گذاری شده از محل مابه‌التفاوت قیمت فروش اموال مازاد بر نیاز شرکت‌های دولتی و سازمان صداوسیما نسبت به قیمت دفتری	ماده ۶۶
۷	پرداخت اصل و سود اوراق مشارکت منتشر شده بانک‌ها (معادل ۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت) از محل سود، قبل از کسر مالیات	ماده ۹۳
۸	محسوب کردن کمک‌های اشخاص حقیقی و حقوقی به سازمان‌های غیردولتی حامی محیط زیست و هزینه‌های تطبیق مشخصات فنی واحدهای تولیدی با ضوابط محیط زیست به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی	ماده ۱۰۴
۹	محسوب کردن مبالغ سرمایه‌گذاری شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران و توانیر از محل درآمد حاصل از مالیات فرآورده‌های نفتی، گاز و برق به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی شرکت و مؤسسات مذکور	ماده ۱۲۰
۱۰	محسوب کردن وجوه سرمایه‌گذاری شرکت‌های مخابراتی و دیگر شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن جزء هزینه‌های قابل قبول مالیاتی آنان	ماده ۱۲۵

۱۱	معافیت انبوه‌سازان مسکن از پرداخت مالیات اولین نقل و انتقال قطعی املاک	ماده ۱۳۸
۱۲	قابل کسر بودن اقساط ماهیانه تسهیلات اعتباری مسکن از درآمد مشمول مالیات دریافت‌کنندگان تسهیلات مذکور	ماده ۱۳۹

در این باره مقرر گردید اعضای کمیته ضمن بررسی معافیت‌های مذکور و سایر معافیت‌های موجود در قانون برنامه سوم توسعه، پیشنهادهای خود را درخصوص مواردی از معافیت‌های مذکور که امکان و ضرورت اصلاح آن‌ها در کوتاه‌مدت وجود دارد برای طرح و تصمیم‌گیری به کمیته اعلام کنند تا ضمن بررسی موضوع در کمیته نظارت بر نظام مالیاتی، تمهیدات لازم به منظور پیشنهاد، اصلاح و یا حذف برخی از انواع معافیت‌های مالیاتی غیرضرور (در راستای اصلاح نظام مالیاتی، منطقی‌سازی و هدفمندسازی معافیت‌های مالیاتی و بهبود درآمدهای مالیاتی) اتخاذ گردد.

در مورد با توسعه نظام جامع اطلاعات مالیاتی موضوع ماده ۵۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور اسلامی ایران (ق ب س) به عنوان اساسی‌ترین روش توسعه و اصلاح نظام مالیاتی و بهبود درآمدهای مالیاتی مقرر گردید که این موضوع پس از مباحث مالیات‌ها در بودجه سال ۱۳۸۲ در جلسات کمیته نظارت بر نظام مالیاتی مطرح شود و مورد پیگیری قرار گیرد.

با توجه به برخی مشکلات موجود در تحقق درآمدهای بودجه طی سال‌های اخیر اعم از درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها، کمیته تصمیم گرفت تا به منظور کاهش میزان

عدم تحقق درآمدهای مالیاتی که در بودجه سالانه پیش‌بینی می‌گردند و دستیابی به ارقام و برآوردهای واقعی‌تر و نتیجتاً کاهش مشکلات بودجه‌ای و اقتصادی مترتب بر عدم تحقق، با توجه به قرار داشتن در فصل بودجه، موضوع پیش‌بینی درآمدهای مالیاتی در سال ۱۳۸۲ را - برای اعمال پیشنهادات اصلاحی لازم در لایحه بودجه ۱۳۸۲ از طریق کمیسیون اقتصادی - در تعداد جلسات لازم و ممکن مورد بررسی قرار دهد. در این باره مقرر گردید درآمدهای مالیاتی در دو بخش مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم توسط اعضای کمیته مورد بررسی قرار گیرند.

(

پیش‌بینی مالیات بر شرکت‌ها در بودجه سال ۱۳۸۲ در دو بخش مالیات بر شرکت‌های دولتی و مالیات بر شرکت‌های غیردولتی به صورت زیر مورد بحث و بررسی و نتیجه‌گیری قرار گرفت.

مالیات بر شرکت‌های دولتی

پیش‌بینی مالیات بر شرکت‌های دولتی در بودجه سال ۱۳۸۲ از طریق دو روش (۱) پایه مالیاتی شرکت‌های دولتی و (۲) روند عملکرد مالیات بر شرکت‌های دولتی صورت پذیرفت. در روش پایه مالیاتی، درآمدهای مالیاتی قابل وصول از شرکت‌های دولتی

در سال ۱۳۸۲ به صورت زیر پیش‌بینی گردیده است:

$$۲۵\% \times ۱۹۰۶۵ = ۴۷۶۶۲۵ \text{ ریال}$$

(نرخ مالیاتی موضوع ماده ۱۵ ق م م) (سودبرازی شرکت‌های دولتی طبق برآورد قانون بودجه ۱۳۸۱ = ۴,۶۶۷/۳ مالیات قابل وصول از عملکرد سود شرکت‌های دولتی

اضافه می‌شود ۲۰۰۰ میلیارد ریال (میزان مالیات معوق قابل وصول از شرکت‌های دولتی)

۲۵۰۰ میلیارد ریال (مالیات علی‌الحساب عملکرد سال ۸۲ قابل وصول از

شرکت‌های دولتی بخش انرژی)

کسر می‌شود ۲۴۳۶/۱ میلیارد ریال (پیش‌بینی مالیات علی‌الحساب عملکرد سال ۱۳۸۱ قابل

وصول از شرکت‌های دولتی انرژی تا پایان سال)

۶۸۳۰ میلیارد ریال پیش‌بینی مالیات بر شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۸۲

با توجه به احتمال تأثیر برخی عوامل بر هر یک از اجزای فوق‌الذکر و همچنین لزوم توجه به روند عملکرد درآمدهای مالیاتی، مالیات بر شرکت‌های دولتی از طریق روند عملکرد آن نیز مورد پیش‌بینی قرار گرفت. جدول ۲ عملکرد مالیات بر شرکت‌های دولتی را طی سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۸۱ در دوره‌های ۸ ماهه و یکساله نشان می‌دهد:

	()	()	
۰/۷۸	۳۱۹۷	۲۵۰۹	۱۳۷۶
۰/۷۴	۳۸۳۰	۲۸۲۲	۱۳۷۷
۰/۵۹	۴۹۴۴	۲۹۳۹	۱۳۷۸
۰/۷۱	۴۸۹۹	۳۴۵۴	۱۳۷۹
۰/۷۲	۴۴۶۸	۳۲۱۰	۱۳۸۰
—	۵۴۰۰	۳۸۰۱	۱۳۸۱
۰/۷۱	میانگین دوره		

با توجه به متوسط نسبت عملکرد ۸ ماهه به یک ساله طی دوره پنج ساله ۱۳۷۶-۱۳۸۰ (۷۱ درصد) و نیز عملکرد ۸ ماهه سال جاری پیش‌بینی می‌گردد تا پایان سال ۱۳۸۱ معادل ۵۴۰۰ میلیارد ریال مالیات از شرکت‌های دولتی وصول گردد که با احتساب نرخ رشد ۱۱ درصدی برای این نوع مالیات‌ها (میانگین رشد سالانه طی دوره ۱۳۷۶-۱۳۸۰) پیش‌بینی می‌گردد در سال ۱۳۸۲ رقمی حدود ۶۰۰۰ میلیارد ریال درآمد مالیاتی از محل مالیات بر شرکت‌های دولتی وصول گردد.

شایان توجه است هر دو روش مذکور با فرض تداوم وصول مالیات علی الحساب از شرکت‌های دولتی بخش انرژی در سال ۱۳۸۲ (مطابق بند «ح» تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۱) هستند. با توجه به احتمال تأثیر برخی متغیرها در کاهش رقم ذکر شده در درآمدهای مالیاتی به روش نخست، احتمالاً کاهش رقم ۶۸۳۰ میلیارد ریال پیش‌بینی شده در این روش و همچنین دستیابی به ۶۰۰۰ میلیارد ریال در روش دوم، در نهایت رقم ۶۵۰۰ میلیارد ریال به عنوان منطقی‌ترین رقم قابل تحقق برای مالیات بر شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۸۲ مورد توافق اعضا کمیته قرار گرفت.

پیش‌بینی مالیات وصولی از محل شرکت‌های دولتی با احتساب وصول مالیات علی الحساب از کلیه شرکت‌ها

در حالی که در برآوردهای صورت گرفته در سناریوهای قبل وصول مالیات علی الحساب از شرکت‌های بخش انرژی (درج حکم بند «ح» تبصره ۱ قانون بودجه ۱۳۸۱ در قانون بودجه ۱۳۸۲) مدنظر قرار گرفته بود، درآمد مالیاتی از محل شرکت‌های دولتی با فرض تعمیم علی الحساب مذکور به کلیه شرکت‌های دولتی نیز در قالب یک سناریوی جداگانه پیش‌بینی گردید:

۶۵۰۰ میلیارد ریال برآورد مالیات شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۸۲

کسر می‌شود ۲۵۰۰ میلیارد ریال برآورد مالیات علی الحساب شرکت‌های انرژی در سال ۱۳۸۲

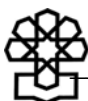
اضافه می‌شود ۴۷۰۰ میلیارد ریال برآورد مالیات علی الحساب کل شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۸۲

۸۷۰۰ پیش‌بینی مالیات قابل وصول از شرکت‌های دولتی با

احتساب وصول علی الحساب از کلیه شرکت‌ها در سال ۱۳۸۲

مالیات شرکت‌های غیردولتی در سال ۱۳۸۲

پیش‌بینی مالیات قابل وصول از شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۸۲ با توجه به روند عملکرد گذشته به صورت زیر صورت گرفته و مطابق با واقعیات موجود تعدیلات لازم در آن اعمال شده است:

$\frac{8}{12}$	()	()	
۰/۷۰	۳۶۶۱	۲۵۷۶/۴	۱۳۷۶
۰/۶۹	۴۰۹۴	۲۸۰۶/۶	۱۳۷۷
۰/۶۸	۵۱۰۵	۳۴۷۵	۱۳۷۸
۰/۶۸	۶۳۹۶	۴۳۵۳/۲	۱۳۷۹
۰/۶۹	۷۹۰۴	۵۴۳۸	۱۳۸۰
—	۸۷۰۰	۵۹۵۵	۱۳۸۱

با توجه به متوسط نسبت عملکرد ۸ ماهه به کل سال به میزان ۰/۶۹ طی دوره ۱۳۷۶-۱۳۸۰ و نیز عملکرد ۸ ماهه سال ۱۳۸۱ رقم قابل وصول از محل شرکت‌های غیردولتی در سال ۱۳۸۱ حدود ۸۷۰۰ میلیارد ریال برآورد می‌گردد و با توجه به نرخ رشد ۱۹ درصدی مالیات بر شرکت‌های غیردولتی طی سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۸۱ برآورد اولیه مالیات قابل وصول از شرکت‌های غیردولتی در سال ۱۳۸۲ به حدود ۱۰ هزار میلیارد ریال بالغ می‌گردد. رقم مذکور با مدنظر قراردادن دو عامل زیر توسط کمیته نظارت بر نظام مالیاتی تعدیل گردید:

۱. تلاش سازمان امور مالیاتی برای وصول معوقه‌ها در سال جاری و اعمال مکانیزم‌های تشویقی (بخشودگی جرائم معوقه‌ها در صورت پرداخت آن تا پایان سال جاری) منجر به بهبود درآمدها در مالیات شرکت‌های غیردولتی شده که در سال بعد این اثر وجود ندارد. لذا تخمین زده می‌شود که میزان مالیات قابل وصول از شرکت‌های غیر دولتی در سال ۱۳۸۲ حدود ۵۰۰ میلیارد ریال کمتر از رقم پیش‌بینی شده باشد.

۲. کاهش نرخ‌های مالیاتی به ۲۵ درصد با توجه به این که بخش قابل ملاحظه‌ای از عملکرد سال جاری به صورت مالیات معوقه و با نرخ‌های قبلی محاسبه و مطالبه

گردیده است نیز حدود ۵۰۰ میلیارد ریال درآمد پیش‌بینی شده فوق را کاهش می‌دهد. با توجه به موارد فوق کمیته رقم ۹۰۰۰ میلیارد ریال را به عنوان برآورد مالیات بر شرکت‌های غیردولتی در سال ۱۳۸۲ تعیین کرده است.

جدول ۴ خلاصه برآورد مالیات بر شرکت‌ها در سال ۱۳۸۲ را نشان می‌دهد.

(ارقام به میلیارد ریال)

مالیات بر شرکت‌های دولتی	۶۵۰۰	۸۷۰۰
مالیات بر شرکت‌های غیردولتی	۹۰۰۰	۹۰۰۰

در سناریو ۱ وصول مالیات از شرکت‌های دولتی مطابق سال ۱۳۸۱ مدنظر قرار گرفته و به عبارت دیگر فرض شده است که بند «ح» تبصره ۱ قانون بودجه ۱۳۸۱ عیناً در قانون بودجه ۱۳۸۲ قید گردد.

در سناریو ۲ فرض گردیده است که علی‌الحساب موضوع بند «ح» تبصره ۱ قانون بودجه ۱۳۸۱ در قانون بودجه ۱۳۸۲ به کل شرکت‌های دولتی تعمیم داده شود. در این خصوص، اگرچه وصول مالیات علی‌الحساب از شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۸۲ از طریق افزایش فشار مالیاتی بر شرکت‌های مذکور - به دلیل لزوم پرداخت توأمان مالیات عملکرد ۱۳۸۱ و مالیات علی‌الحساب عملکرد ۱۳۸۲ - منجر به تبعیض میان شرکت‌های دولتی و غیردولتی می‌گردد، لکن با توجه به اجازه داده شده به وزارت امور اقتصادی و دارایی در ماده ۱۶۳ قانون مالیات‌های مستقیم، موضوع وصول مالیات علی‌الحساب از کلیه شرکت‌ها - اعم از دولتی و غیردولتی - و حتی مشاغل در سال‌های بعد مورد توجه قرار گرفت و براین اساس، وصول مالیات

علی‌الحساب مذکور - با هدف تعمیم تدریجی به کل منابع - به عنوان یک سناریو مورد تأیید قرار گرفت، اگرچه برخی مشکلات مترتب بر آن از نظر برخی اعضا قابل بحث و تأمل است. البته وصول مالیات علی‌الحساب از کلیه شرکت‌های دولتی در تبصره ۲ لایحه بودجه ۱۳۸۲ نیز پیش‌بینی گردیده است. براین اساس در صورت تصویب تبصره مذکور ارقام سناریو ۲ به عنوان پیش‌بینی مالیات بر شرکت‌ها در سال ۱۳۸۲ خواهند بود.

(

مالیات مشاغل در سال ۱۳۸۲

در مورد مالیات بخش مشاغل با توجه به عملکرد ۹ ماهه این بخش از درآمدهای مالیاتی (به مبلغ ۲۹۳۰ میلیارد ریال) و متوسط عملکرد نه ماهه سنوات قبل، میزان وصول این مالیات تا پایان سال ۱۳۸۱ حد ۳۹۰۰ میلیارد ریال برآورد می‌گردد. به علت دو عامل اساسی (۱) کاهش حداکثر نرخ مالیاتی از ۵۴ درصد به ۳۵ درصد، و (۲) افزایش معافیت پایه‌ای بخش مشاغل از ۱/۵ میلیون ریال به ۱۷/۴ میلیون ریال برای مالیات عملکرد سال ۱۳۸۲ (که در سال ۱۳۸۲ وصول می‌گردد)، وصول بیش از ۴۰۰۰ میلیارد ریال مالیات از بخش مشاغل غیر محتمل خواهد بود. از این رو رقم ۴۰۰۰ میلیارد ریال به عنوان رقم قابل تحقق مالیات مشاغل در سال ۱۳۸۲ تعیین می‌گردد. وصول رقمی بیش از مبلغ مذکور در سال ۱۳۸۲ بستگی به میزان موفقیت سازمان امور مالیاتی در تشخیص درآمد واقعی مؤدیان مالیاتی - نسبت به وضعیت نه چندان مطلوب کنونی - دارد که از برنامه‌های در دست اقدام سازمان مذکور است. این موضوع به عنوان راهکاری برای افزایش مالیات مشاغل در سال ۱۳۸۲، و سال‌های بعد، مورد تأکید اعضای کمیته نظارتی قرار گرفت.

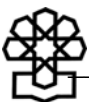
مالیات حقوق در سال ۱۳۸۲

براساس متوسط نسبت عملکرد ۸ ماهه به یکساله طی دوره ۱۳۸۱-۱۳۷۶ مطابق جدول ۵ و عملکرد ۸ ماهه سال جاری، پیش‌بینی می‌گردد تا پایان سال جاری، میزان وصولی از محل مالیات بر حقوق به رقمی حدود ۳۶۷۸ میلیارد ریال برسد.

-

$\frac{8}{12}$			
۰/۷۰	۱۶۱۶	۱۱۲۷/۵	۱۳۷۶
۰/۶۶	۱۶۹۹	۱۱۲۳	۱۳۷۷
۰/۶۵	۲۴۶۹	۱۶۰۳	۱۳۷۸
۰/۶۷	۳۴۱۴	۲۲۷۳	۱۳۷۹
۰/۶۴	۴۶۲۵	۲۹۷۸/۶	۱۳۸۰
—	۳۶۷۸	۲۴۴۰/۸	۱۳۸۱
۰/۷۱	میانگین دوره		

این رقم با توجه به پیش‌بینی هزینه شدن بخشی از اعتبارات ردیف ۰۰۳۶۳۲ بودجه ۱۳۸۱ بابت افزایش مزایای شغلی کارکنان دولت به عنوان یک اثر مثبت - ولکن ضعیف - در پرداخت‌های پایان سال برخی مؤسسات، تا رقم ۴۰۰۰ میلیارد ریال قابل افزایش است. بر این اساس با فرض نرخ رشد حدود ۱۵ درصدی در حقوق و مزایای مؤدیان مالیاتی این بخش اعم از دولتی و غیردولتی و نیز مدنظر قرار دادن افزایش معافیت پایه مالیات حقوق در سال ۱۳۸۲ - به عنوان یک عامل کاهش دهنده درآمدها - مالیات بخش حقوق در سال ۱۳۸۲ جمعاً میزان ۴۵۰۰ میلیارد ریال برآورد گردید.

سایر اجزای مالیات بر درآمد

در خصوص سایر اجزای مالیات بر درآمد شامل مالیات بر مستغلات و مالیات متفرقه درآمد، با توجه به سهم و اهمیت اندک آن‌ها در درآمدهای مالیاتی، مقرر گردید که بر پیش‌بینی‌های لایحه بودجه ۱۳۸۲ صحه گذارده شود.

(

مالیات بر ارث

در خصوص مالیات بر ارث با توجه به متوسط عملکرد ۹ ماهه به یکساله طی سنوات قبل و عملکرد ۹ ماهه سال ۱۳۸۱ پیش‌بینی می‌شود که وصولی درآمد دولت از این محل تا پایان سال ۱۳۸۱ حداکثر به ۲۴۰ میلیارد ریال بالغ گردد که با توجه به افزایش معافیت‌های پایه مالیات بر ارث در اصلاحیه سال ۱۳۸۰ قانون مالیات‌های مستقیم، انتظار می‌رود مالیات قابل وصول از این محل در بهترین شرایط از عملکرد سال ۱۳۸۱ فراتر نرود. براین اساس رقم ۲۴۰ میلیارد ریال به عنوان پیش‌بینی مالیات بر ارث در سال ۱۳۸۲ تعیین گردید.

مالیات نقل و انتقالات و سرقفلی

با توجه به عملکرد ۹ ماهه مالیات نقل و انتقالات و سرقفلی (به میزان ۶۸۰ میلیارد ریال) و انتظار افزایش مالیات مذکور در ماه‌های آخر سال، مالیات قابل وصول از محل نقل و انتقالات و سرقفلی در سال ۱۳۸۱ به میزان ۱۰۸۰ میلیارد ریال و برای سال ۱۳۸۲ به میزان ۱۳۰۰ میلیارد ریال پیش‌بینی می‌گردد.

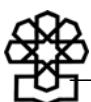
مالیات حق تمبر

در مورد حق تمبر با توجه به متوسط عملکرد ۸ ماهه به یکساله طی دوره ۱۳۸۰-۱۳۷۶ به میزان ۶۳/۵ درصد (مطابق جدول ۶) پیش‌بینی گردید تا پایان سال ۱۳۸۱ حدود ۱۴۹۵ میلیارد ریال مالیات وصول گردد. این مالیات با نرخ رشد ده درصدی در سال ۱۳۸۲ به حدود ۱۶۵۰ میلیارد ریال بالغ می‌گردد.

-

$\frac{8}{12}$			
۰/۶۷	۲۲۶/۹	۱۵۴/۱	۱۳۷۶
۰/۶۲	۲۵۸	۱۶۱/۷	۱۳۷۷
۰/۶۱	۳۶۴/۶	۲۲۵/۵	۱۳۷۸
۰/۶۲	۵۲۹/۵	۳۳۰/۷	۱۳۷۹
۰/۶۵	۷۶۷	۴۹۹/۱	۱۳۸۰
—	۱۴۹۵	۹۴۸	۱۳۸۱
۰/۶۳۵	میانگین دوره		

بند «ب» ماده ۳ مالیات بر سیگار (۱۶۰ میلیارد ریال):

۱۳/۴	~	میلیارد نخ ۱۳/۴
میلیارد نخ تولید	—	میلیارد نخ برآورد
سیگار ۱۳۸۰		تولید سیگار ۱۳۸۲

میلیارد ریال مالیات بر سیگار ۱۳۸۲ $160 = 12\% \times 1340 = 100 \times 13/4$ ریال

ارزش
تولید

متوسط قیمت
هر نخ سیگار

قبل از عوارض و
مالیات‌های موجود

بند «ج» ماده ۳ مالیات بر بنزین

میلیارد لیتر مصرف بنزین در سال ۱۳۸۲ $18 \cong 15/5 \times (1/05)^3$ میلیارد لیتر

مصرف بنزین
در سال ۱۳۷۹

میلیارد ریال مالیات بنزین در ۱۳۸۲ $990 = 10\% \times 550 \times 18$ (سناریوی ۱)

ریال قیمت
هر لیتر در
سال ۱۳۸۲

میلیارد ریال مالیات بنزین در ۱۳۸۲ $900 = 10\% \times 500 \times 18$ (سناریوی ۲)

ریال قیمت
بنزین در
سال ۱۳۸۲

بند «ه» ماده ۳ مالیات سایر کالاها

میلیارد ریال برآورد ارزش $18700 = 130 \times (1/2)^2$ هزار میلیارد ریال

متوسط نرخ
برآورد ارزش

میلیارد ریال برآورد ارزش
کالاها تولید نهایی مشمول بند هـ

() ()

بند «الف» ماده ۳ مالیات بر نوشابه (میلیارد ریال ۲۶۵)

$4/6 = 70 \text{ ریال} \div 325 \text{ میلیارد ریال}$

میلیارد بطر ۳۰۰^{cc} مالیات هر ۳۰۰^{cc} عملکرد ۱۳۸۰ مالیات بر نوشابه

میلیارد ریال برآورد ارزش فروش نوشابه در سال ۱۳۸۰ $1840 = 400 \times 4/6$

قیمت هر
بطر ۳۰۰^{cc}

 $2208 = 1840 \times 1/20$

میلیارد ریال برآورد ارزش فروش نوشابه در سال ۱۳۸۱ با احتساب افزایش تولید و افزایش قیمت

 $265 = 2208 \times 12\%$

میلیارد ریال مالیات بر نوشابه ۱۳۸۲

ماده ۳ در سال ۱۳۸۲

رشد ۱۳۸۲ کالاها و خدمات

نهایی مشمول ۱۳۸۰-

بنده ماده ۳

در ۱۳۸۰

میلیارد ریال ارزش تولید نهایی کالاها و خدمات نهایی مشمول $۱۸۷۰۰۰ - ۳۷۰۰۰ = ۱۵۰۰۰۰$

بنده ماده ۳ که می‌توان از آنها مالیات وصول کرد پس از

احتساب حدود

۲۰ درصد فرار

مالیاتی و اجتناب

مالیاتی

احتساب فرار مالیاتی

میلیارد ریال برآورد مالیات بر کالاها در سال ۱۳۸۲ $۱۵۰۰۰ \times ۲\% = ۳۰۰۰$

() ()

بند «الف» ماده ۴ مالیات بر خدمات مخابراتی (۵۰۰ میلیارد ریال)

میلیارد ریال $۱۲۰۰۰ \times ۵\% = ۶۰۰$

برآورد وزارت پست و

تلفن در خصوص درآمد خدمات

مخابراتی در سال ۱۳۸۲

با توجه به سوابق موجود و برآورد خوشبینانه شرکت مخابرات از درآمد خدمات مخابراتی و برخی مشکلات احتمالی در وصول، اعم از معوقه ماندن بخشی از درآمدها و وصول ۶۰۰ میلیارد ریال تا حد زیادی بعید به نظر می‌رسد و وصول رقم ۵۰۰ میلیارد ریال به یقین نزدیکتر است.

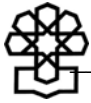
بند «ب» ماده ۴ مالیات تلفن همراه (واگذاری تلفن همراه)

میلیارد ریال مالیات $۹۰۰ = ۲۰\% \times (۷۰۰ \text{ هزار ریال قیمت تلفن همراه}) \times ۴۵۰۰$

برآورد تعداد تلفن

تلفن همراه ۱۳۸۲

قابل واگذاری در ۱۳۸۲

بند «ز» ماده ۴ مالیات شماره‌گذاری اتومبیل

میلیارد ریال مالیات شماره‌گذاری $۶۴۰ = ۲\% \times ۸۰ \times ۴۰۰$

هزار میلیون ریال ۱۳۸۲

متوسط قیمت خودرو خودروهای

مشمول بند (ز)

بند «ح» ماده ۴ مالیات نقل و انتقال خودرو

میلیارد ریال پیش‌بینی عملکرد ۱۳۸۱

$$۲۷۵ \times \frac{12}{8} = ۴۲۱/۵$$

عملکرد

۸ ماهه ۱۳۸۱

$$۴۲۱/۵ \times ۱/۲ = ۴۹۵$$

برآورد سال ۱۳۸۲ با قانون کنونی

با فرض این که براساس ساختار عمر خودروهای موجود در کشور حدود ۱۳۰ میلیارد ریال از این مبلغ مربوط به نقل و انتقال اتومبیل‌های دارای ۸ سال عمر و بیش‌تر باشد، در قالب بند «ح» ماده ۴ لایحه تجمیع عوارض، مالیات مذکور به ۳۲۵ میلیارد ریال افزایش می‌یابد.

میلیارد ریال مالیات نقل و انتقال سال ۱۳۸۲ $۶۹۰ = (۳۲۵ - ۱۳۰) + ۴۹۵$

بند «ی» ماده ۴ مالیات (عوارض) مسافرت‌های خارجی

در مورد مالیات وصولی از مسافرین عازم به خارج از کشور که از طریق مرزهای هوایی، زمینی یا دریایی از کشور خارج می‌شوند با توجه به پیش‌بینی تعداد مسافران مذکور پیش‌بینی می‌گردد که در سال ۱۳۸۲ حدود ۱۸۰ میلیارد ریال مالیات از این محل وصول شود.

جمع مالیات غیرمستقیم از کالاها و خدمات

حداقل: ۷۲۳۵ میلیارد ریال

حداکثر: ۷۴۲۵ میلیارد ریال

() ()

میلیارد ریال پیش‌بینی مالیات بر واردات ۱۳۸۱

$$10930 \div 0.70 = 15614$$

متوسط
نسبت
عملکرد ۹ ماهه
۱۳۸۱
ماه به
یکساله طی
دوره ۱۳۸۰- واردات
(۱۳۷۶)

میلیارد ریال

$$15614 + 1280 = 16894$$

برآورد عوارض واردات که به
استناد لایحه تجمیع عوارض
باید در قالب حقوق ورودی
وصول گردند (به استثنای
عوارض شهرداری‌ها)

مالیات بر واردات سال ۱۳۸۲

$$16894 \times 1/3 = 21962$$

متوسط نرخ
رشد سال‌های
اخیر

با فرض ۲۰ میلیارد دلار واردات در سال ۱۳۸۲ باید معادل ۱۸۴۸ میلیارد ریال
در قالب تبصره ۳ ماده ۲ لایحه تجمیع عوارض برای شهرداری‌های و دهیاری‌ها
اعتبار منظور گردد.

$$21962 + 1848 = 23810$$

میلیارد ریال مالیات بر واردات قابل درج در بودجه ۱۳۸۲

شایان توجه است نرخ سود بازرگانی در سال ۱۳۸۲ باید به نحوی تعیین گردد
که علاوه بر رقم مذکور درآمدی معادل ۸۵۰ میلیارد ریال نیز برای علی‌الحساب
حقوق ورودی موضوع تبصره ۲ ماده ۲ حاصل گردد.

با توجه به مباحث بخش‌های قبل این گزارش، پیش‌بینی مالیات قابل وصول سال ۱۳۸۲ مطابق جدول زیر است:

()	
۱۷۷۰۰	مالیات بر شرکت‌ها
۸۷۰۰	مالیات بر شرکت‌های دولتی
۹۰۰۰	مالیات بر شرکت‌های غیردولتی
۹۳۰۰	مالیات بر درآمد
۴۰۰۰	مالیات بر شاغل
۴۵۰۰	مالیات بر حقوق
۸۰۰	سایر (مستغلات و متفرقه درآمد)
۳۱۹۰	مالیات بر ثروت
۷۴۲۵	مالیات بر کالا و خدمات
۲۳۸۱۰	مالیات بر واردات

:

پیش‌بینی درآمدهای مالیاتی سال ۱۳۸۲ (خلاصه گزارش مذاکرات و تصمیمات کمیته نظارتی کمیسیون اقتصادی) (شماره ۳)

: محمد نادعلی

: بررسی‌های اقتصادی

: پروانه مردانی

: دکتر محسن مهرآرا

: صفر بیکزاده

:

: بودجه دولت (Government Budget)

:

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور

۲. جلسات برگزار شده در کمیته نظارتی کمیسیون اقتصادی

تهران، بلوار کشاورز، وصال شیرازی، تقاطع ایستاد، ش ۹۶ ص پ: ۱۷۳۴ - ۱۱۳۶۵

تلفن: ۸۹۷۹۰۲۵-۳۱ فاکس: ۸۹۷۹۰۴۹

Info @. majlis. ir

http:// www. majlis. ir